

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Іноземна мова
(за професійним спрямуванням)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	Спеціальність Е2 Екологія
Тип і назва освітньої програми	ОП Екологія
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6, Загальна кількість годин – 180 Форма семестрового контролю – залік, екзамен
Мова(и) викладання	Англійська
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Назаренко Марина, старший викладач кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> maryna.nazarenko@pdau.edu.ua <i>сторінка</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/nazarenko-maryna-mykolayivna <i>викладача:</i>

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: цикл гуманітарних дисциплін.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в команді.
Програмні результати навчання	ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. ПРН14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та

	політичні наслідки впровадження екологічних проєктів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовищ.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Самопрезентація в освітньому і професійному середовищі. Тема 2. Україна та країни, мова яких вивчається. Тема 3. Екологія як наука. Тема 4. Екосистеми та їх функціонування. Тема 5. Електронні іншомовні джерела професійно-виробничого характеру. Тема 6. Сучасні екологічні проблеми. Тема 7. Ділове листування. Тема 8. Презентації.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

	https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyzdobuvachiv2025.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В., Ковальова Т.П. English for Ecology Students: посібник-практикум. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 57 с.
2. Верба Г. В., Верба Г. Г. Довідник з граматики сучасної англійської мови (з вправами): підручник. Вінниця : Нова Книга, 2020. 432 с.
3. Міняйлова А. В., Шляхтіна О. С. English for Ecologists : навчальний посібник з англійської мови для студентів спеціальності 101 «Екологія». Миколаїв : НУК, 2020. 140 с.
4. Сільчук О. В. English for students of agriculture : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 216 с.
5. Kucheroва О., Nesterenko L., Prisna T. English for Natural Sciences. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська Академія», 2021. 273 с.

Допоміжні

1. Корбутяк В. І, Малиновська М. Ф. Українсько-англійський та англо-український словник термінів вищої освіти. Рівне : НУВГП, 2018. 145 с.
2. Люлька В. М., Назаренко М. М. До питання використання методу проєктів у процесі організації

самостійної роботи при вивченні англійської мови за професійним спрямуванням. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 25 (93). С. 116–120. DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-25\(93\)-116-119](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-25(93)-116-119) URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/4324/3971>

3. Міщенко К. О., Мініна Н. С. Англійська мова для студентів екологічних спеціальностей : навч. посіб. Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2019.

4. Назаренко М. М. Особливості використання аудіовізуального методу при вивченні іноземної мови у багатонаціональній аудиторії. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : збірник наукових праць / укладачі : І. В. Ковальчук, Л. М. Коцюк, О. Ю. Костюк*. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2017. Вип. 64. Ч. 2. 226 с. С. 39-41.

5. Назаренко М. М. Принципи використання проблемно-пошукового методу в процесі вивчення англійської мови здобувачами вищої освіти. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2024. Вип. 22 (90). С. 52–54. DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2024-22\(90\)-52-54](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2024-22(90)-52-54) <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/4142/3788>

6. Щербаченко О. О. Спеціальні тести та контрольні завдання для студентів спеціальності «Екологія». Полтава, 2011. 20 с.

7. Evans V., Dooley J., Styles N. *Career Paths. Forestry. Students Book*. Newbury : Express Publishing, 2019. 125 p.

8. Liulka V. M., Tahiltseva Ya. M., Nazarenko M. M. Enhancing Scientific English education with new teaching strategies. *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 87. Том 2. С. 274-281. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-2-38>. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/87_2025/part_2/40.pdf

9. Longman. *Dictionary of Contemporary English*. Pearson Education, 2015.

10. Misztal M. *Tests in English. Thematic Vocabulary*. Київ : Знання, 2019. 352 с.

11. Murphy R. *English Grammar in Use (Intermediate)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2019.

12. Nazarenko M. M., Liulka V. M., Dedukhno A. V. Digital environments and their effect on written English proficiency in higher education institutions in Ukraine. *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 86. Том 3. С. 211–216. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-3-31>. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/86_2025/part_3/33.pdf.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. English for Science Links <http://www.hut.fi/rvilm/EST>

2. Advice on Academic Writing <http://www.utoronto.ca/writing/>

3. Longman Business English Dictionary. Pearson Longman, Harlow www.pearsonlongman.com/dictionaries

4. The dictionaries and encyclopedias www.thefreedictionary.com

Longman Dictionary of Contemporary English www.ldoconline.com

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю програмних результатів навчання				Разом
	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	
1-й семестр					
Тема 1. Самопрезентація в освітньому і професійному середовищі.	5	10	10	-	25
Тема 2. Україна та країни, мова яких вивчається.	5	10	10	-	25
Тема 3. Екологія як наука.	5	10	10	-	25
Тема 4. Екосистеми та їх функціонування.	5	10	10		25
Залік	20	40	40	-	100
2-й семестр					
Тема 5. Електронні іншомовні джерела професійно-виробничого характеру.	5	-	10	-	15
Тема 6. Сучасні екологічні проблеми.	5	10	10	-	25
Тема 7. Ділове листування. Резюме. Анкети.	5	10	10	-	25
Тема 8. Презентації.	5	10	-		15
Разом	20	30	30	-	80
Екзамен				20	20
Усього балів					100

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Практичне завдання виконано правильно; ЗВО вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; демонструє базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
3-4	Практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей потребує коригування; ЗВО застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; демонструє базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

Кількість балів	Критерії оцінювання
	виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
1-2	Практичне завдання виконано фрагментарно; ЗВО демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; демонструє недостатній рівень базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; виявляє недостатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
0	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; ЗВО не демонструє навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не демонструє базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	Здобувач вищої освіти проявив відмінне самостійне вміння перекладати тексти у відповідності до комунікативного завдання, правильно використовуючи лексичні одиниці та граматичні структури, чим досягається одержання наступного програмного результату: - проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.
6-7	Здобувач вищої освіти проявив добре вміння самостійно перекладати тексти, допускаючи при цьому ряд помилок при використанні вивчених граматичних структур. Допущені помилки не порушують сприйняття тексту, чим досягається одержання наступного програмного результату: - не повністю демонструвати вміння проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.
3-5	При самостійному перекладі текстів проявлені знання свідчать про: - задовільне вміння проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.
0-2	При перекладі текстів проявлені знання свідчать про: - недостатнє вміння проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестових завдань

Кількість балів	% кількості правильних відповідей	Критерії оцінювання
8-10	75-100	Здобувач вищої освіти безпомилково або з незначною кількістю помилок використовує лексичні одиниці та граматичні структури, що свідчить про високий рівень навичок професійної комунікації і уміння вільно спілкуватися іноземною мовою письмово у професійній діяльності.
6-7	50-74	Здобувач вищої освіти при розв'язанні тестів допускає помилки і не повністю демонструє вміння вільно спілкуватися іноземною мовою письмово у професійній діяльності, що свідчить про добрий рівень навичок професійної комунікації.
3-5	25-49	При розв'язанні тестів проявлені знання свідчать про: - задовільне уміння вільно спілкуватися іноземною мовою письмово у професійній діяльності; - задовільний рівень навичок професійної комунікації.
0-2	0-24	При розв'язанні тестів здобувач вищої освіти допускає значну кількість помилок, що свідчить про: - недостатнє уміння вільно спілкуватися іноземною мовою письмово у професійній діяльності; - низький рівень навичок професійної комунікації.

Критерії оцінювання екзамену

Екзаменаційні завдання представлено у вигляді тесту, який містить 20 питань з варіантами відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. За виконання тестових екзаменаційних завдань ЗВО може отримати 0-20 балів.

Кількість балів	Критерії оцінювання
18-20	ЗВО відмінно спілкується іноземною мовою у професійній діяльності, не допускає помилок або допускає 1-2 помилки.
16-17	ЗВО дуже добре спілкується іноземною мовою у професійній діяльності, допускає 3-4 помилки.
14-15	ЗВО добре спілкується іноземною мовою у професійній діяльності, допускає 5-6 помилок.
11-13	ЗВО задовільно спілкується іноземною мовою у професійній діяльності, допускає 7-8 помилок.
0-10	ЗВО дуже обмежено спілкується іноземною мовою у професійній діяльності, допускає 9 і більше помилок.